

Przedmiotowy Konkurs Informatyczny LOGIA powołany przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty

Zadanie Urodziny –LOGIA 19 SP (2018/19), etap 3

Treść zadania

Bartek co roku obchodzi hucznie swoje urodziny. W tym roku postanowił, że będzie także celebrował swoje urodziny w te dni, które są odległe od jego dnia urodzin o wielokrotność 1000 dni. Niestety wyznaczenie dat, w których obchodziłby kolejne „tysiącznice” jest poza jego możliwościami. Szczególnie, że musi uwzględnić lata przestępne tj. takie, które są podzielne przez 4 i nie są podzielne przez 100 lub są podzielne przez 400. Bartek zapisuje daty w postaci słowa *uddmmrrrr*, gdzie *u* jest stałe, *dd* to dwucyfrowy numer dnia, *mm* – dwucyfrowy numer miesiąca, *rrrr* – czterocyfrowy numer roku (np. *u13022004* oznacza datę 13 lutego 2004 roku).

Pomóż Bartkowi i napisz dwuparametrową funkcję **urodziny**, której pierwszym parametrem jest słowo określające datę urodzin Bartka, a drugim liczba nie mniejsza niż 1 i nie większa niż 100 określająca, którą „tysiącznicę” Bartek chce wyznaczyć. Wynikiem jest słowo określające datę, kiedy wypada kolejna „tysiącznica” określona drugim parametrem. Przyjmij, że pierwszy parametr i wynik tworzą poprawną datę z zakresu 01.01.1901 – 31.12.2499.

Przykłady:

wynikiem **urodziny('u13022004', 2)** jest **'u05082009'**,

wynikiem **urodziny('u15011905', 10)** jest **'u02061932'**.

Omówienie rozwiązania

Zadanie Urodziny porusza często spotykany podczas programowania problem obliczania dat. Rozwiązanie wykorzystujące bibliotekę `datetime` jest proste, ale podczas konkursu nie można z niej korzystać (dozwolone są tylko biblioteki `turtle` i `math`). Z problemem wyliczania dat należy się zmierzyć bez pomocy funkcji bibliotecznych.

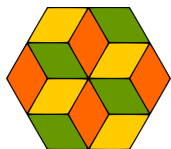
Odnotujmy podstawowe fakty o kalendarzu:

- liczba dni w kolejnych miesiącach roku jest różna,
- miesiąc luty dodatkowo może mieć 29 dni. Dzieje się tak w latach, które są podzielne przez 4, ale niepodzielne przez 100 – chyba, że są podzielne przez 400 – czyli lata 2100, 2200, 2300 nie będą przestępnymi.

Zadanie to rozwiążemy pisząc funkcję, która zlicza liczbę dni od pewnej ustalonej daty (np. 1 stycznia roku zerowego, której to daty w rzeczywistości nie było) oraz drugą funkcję, która jest funkcją odwrotną do pierwszej, czyli dla danej liczby dni zwraca datę.

W pseudokodzie pierwsza funkcja mogłaby wyglądać tak:

```
ndnia ← 365*rok + rok div 4 – rok div 100 + rok div 400 + md[m-1]+d
jeśli przestępny(rok) i m < 3
    ndnia ← ndnia – 1
wynik ndnia
```


Przedmiotowy Konkurs Informatyczny LOGIA powołany przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty

W pierwszej linii obliczamy liczbę dni od wspomnianej daty 1 stycznia roku zerowego z uwzględnieniem lat przestępnych. Posługujemy się tablicą *md*, której kolejne elementy wynoszą [0, 31, 59, 90, 120, 151, 181, 212, 243, 273, 304, 334, 365] – jest to liczba dni, jakie upłynęły w poprzednich miesiącach danego roku i tutaj nie liczymy lat przestępnych. Zakładamy, że luty ma 28 dni. W drugiej linii korygujemy *ndnia*, gdy mamy rok przestępny, lecz nie było jeszcze 1 marca.

Funkcja **przestępny(rok)** mogłaby wyglądać tak:

zwróć wartość wyrażenia logicznego:

$(rok \bmod 4 = 0)$ oraz $((rok \bmod 100 \neq 0) \text{ lub } (rok \bmod 400 = 0))$

Wynikiem jest PRAWDA, gdy wartość *rok* odpowiada rokowi przestępnemu. Operatory *div* i *mod*, to odpowiednio dzielenie całkowitoliczbowe i reszta z dzielenia.

Funkcja realizująca obliczenia w drugą stronę, tzn. z danego numeru dnia wyliczająca datę podzielona została na dwie części. W części pierwszej jest wyznaczany rok, w którym data się znajduje – są to kroki 1-4 z listingu poniżej. W drugiej części wyliczany jest miesiąc i dzień tego roku.

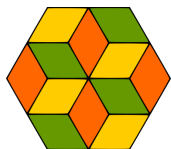
```
rok ← ndnia // 365
dopóki ndnia - (365 * rok + rok // 4 - rok // 100 + rok // 400) <= 0
    rok ← rok - 1
ndnia ← ndnia - (365 * rok + rok div 4 - rok div 100 + rok div 400)
jeśli ndnia > 365
    ndnia ← ndnia - 366
    rok ← rok + 1
jeśli przestępny(rok)
    jeśli ndnia = 31 + 28
        wynik 29, 2, rok
    jeśli ndnia < 31 + 29
        ndnia ← ndnia + 1
miesiąc ← 1
dopóki ndnia - md[miesiąc] > 0
    miesiąc ← miesiąc + 1
ndnia ← ndnia - md[miesiąc - 1]
wynik ndnia, miesiąc, rok
```

Gdyby każdy rok zawierał 365 dni, to obliczenie roku zakończylibyśmy wyrażeniem:

```
rok = ndnia // 365
```

Z uwagi, że część dni z puli o wartości *ndnia* znajduje się w latach przestępnych należy skorygować tak obliczoną wartość zmiennej *rok*. Zrobione to zostało w pętli z kroku 2. Pętla dla podanych zakresów lat wykona się dwa razy – gdyż liczba lat przestępnych w latach 1-1901 i 1-2499 są odpowiednio równe 460 i 606.

Krok 4 zawiera korektę, gdy data wypada 1 stycznia roku przestępnego. Dzień ten już był odejmowany w kroku 3, a w rzeczywistości nie powinniśmy go odejmować. Podobna korekta jest w kroku 5, lecz tu nie musimy już zmieniać roku – wystarczy odjąć jeden od *ndnia*.

Przedmiotowy Konkurs Informatyczny LOGIA powołany przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty

W krokach 6-7 wyznaczamy numer miesiąca wykorzystując wcześniej omawianą tablicę md. W końcu po odjęciu od ndnia liczby dni, jaka upłynęła od początku roku do końca poprzedniego miesiąca, otrzymujemy numer dnia w miesiącu.

Mając te dwie funkcje obliczenie „tysięcznicy” sprowadza się do wywołania:

```
ndnia2data( data2ndnia(data) + n * 1000 )
```

Pozostaje jeszcze sformatowanie zwróconej daty zgodnie ze specyfikacją.

Rozwiązanie w języku Python

```
1. def data2ndnia(data):
2.     d = int(data[1:3])
3.     m = int(data[3:5])
4.     r = int(data[5:])
5.     ndnia = 365 * r + md[m - 1] + d + r // 4 - r // 100 + r // 400
6.     if r % 4 == 0 and (r % 100 != 0 or r % 400 == 0) and m < 3: ndnia -= 1
7.     return ndnia
```

W liniach 2-4 pobieramy z łańcucha tekstowego z datą odpowiednie fragmenty z dniem miesiąca, miesiącem i rokiem. W linii 5 obliczamy numer dnia i ewentualnie korygujemy, gdy mamy rok przestępny i data jest przed 1 marca.

Wypełnienie tablicy md zrealizowano za pomocą kodu:

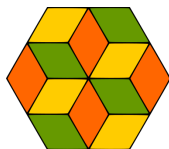
```
8. md = [0, 31, 28, 31, 30, 31, 30, 31, 31, 30, 31, 30, 31]
9. for i in range(1, len(md)):
10.    md[i] = md[i - 1] + md[i]
```

Realizacja funkcji odwrotnej, czyli z numeru dnia wyznaczającej datę wygląda następująco:

```
11. def ndnia2data(ndnia):
12.     r = ndnia // 365
13.     while ndnia - (365 * r + r // 4 - r // 100 + r // 400) <= 0:
14.         r -= 1
15.     ndnia = ndnia - (365 * r + r // 4 - r // 100 + r // 400)
16.     if ndnia > 365:
17.         ndnia -= 366
18.         r += 1
19.     if r % 4 == 0 and (r % 100 != 0 or r % 400 == 0):
20.         if ndnia == 31 + 28: return 29, 2, r
21.         if ndnia < 31 + 29: ndnia += 1
22.     m = 1
23.     while ndnia - md[m] > 0: m += 1
24.     ndnia = ndnia - md[m - 1]
25.     return ndnia, m, r
```

Zwracana jest trzelementowa krotka z dniem miesiąca, miesiącem i rokiem.

Obie wyżej omówione funkcje oraz tablicę md umieszczono wewnątrz funkcji **urodziny**. Z krotki, którą zwraca funkcja ndnia2data, jest w linii 27 formatowany łańcuch z pierwszym znakiem 'u', a następnie dwie dwuznakowe i jeden czteroznakowy z dopełnianiem zerami wiodącymi np. 01082003. Operator * w funkcji format służy do rozpakowania krotki na trzy argumenty.

Przedmiotowy Konkurs Informatyczny LOGIA powołany przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty

```
1. def urodziny(data, n):
2.     md = [0, 31, 28, 31, 30, 31, 30, 31, 31, 30, 31, 30, 31]
3.     for i in range(1, len(md)):
4.         md[i] = md[i - 1] + md[i]
5.     def data2ndnia(data):
6.         d = int(data[1:3])
7.         m = int(data[3:5])
8.         r = int(data[5:])
9.         ndnia = 365 * r + md[m - 1] + d + r // 4 - r // 100 + r // 400
10.        if r % 4 == 0 and (r % 100 != 0 or r % 400 == 0) and m < 3: ndnia -= 1
11.        return ndnia
12.    def ndnia2data(ndnia):
13.        r = ndnia // 365
14.        while ndnia - (365 * r + r // 4 - r // 100 + r // 400) <= 0:
15.            r -= 1
16.        ndnia = ndnia - (365 * r + r // 4 - r // 100 + r // 400)
17.        if ndnia > 365:
18.            ndnia -= 366
19.            r += 1
20.        if r % 4 == 0 and (r % 100 != 0 or r % 400 == 0):
21.            if ndnia == 31 + 28: return 29, 2, r
22.            if ndnia < 31 + 29: ndnia += 1
23.        m = 1
24.        while ndnia - md[m] > 0: m += 1
25.        ndnia = ndnia - md[m - 1]
26.        return ndnia, m, r
27.    wy = ndnia2data(n * 1000 + data2ndnia(data))
28.    return 'u{:02}{:02}{:04}'.format(*wy)
```

Testy

Testy zostały tak dobrane, by sprawdzić obliczenia bez lat przestępnych, z latami przestępnymi oraz zawierały lata podzielne przez 100. Były też testy, w których poszukiwane daty wypadały 29 lutego lub 1 stycznia.

Wywołanie – Python	Wynik
urodziny("u06042093", 1)	"u01012096"
urodziny("u05041989", 1)	"u31121991"
urodziny("u16072377", 10)	"u01122404"
urodziny("u28071987", 6)	"u31122003"
urodziny("u03062337", 1)	"u28022340"
urodziny("u30122380", 7)	"u29022400"
urodziny("u13121901", 3)	"u01031910"
urodziny("u30122000", 7)	"u29022020"
urodziny("u02081991", 94)	"u12122248"
urodziny("u20111976", 11)	"u02012007"